

Кафедра української філології та суспільних наук

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	293 Міжнародне право
Освітня програма	Міжнародне право
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Київ 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Політологія»: програма для підготовки фахівців освітнього рівня Бакалавр з галузі знань 29 Міжнародне право за спеціальністю 293 Міжнародні відносини, [розр. Г.В. Ущатовська]. Київ: Академія адвокатури України, 2019.

Розробник:

Ущатовська Ганна Володимирівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри української філології та суспільних наук Академії адвокатури України.

Робоча програма навчальної дисципліни обговорено та затверджено на засіданні кафедри української філології та суспільних наук Протокол №1 від 3 вересня 2020 року

Схвалено Науково-методичною радою Академії адвокатури України

Голова НМР професор Гончаренко С.В.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 29 - Міжнародні відносини	Вибіркова
	Спеціальність : 293 Міжнародне право	
Модулів – 4	Спеціальність (професійне спрямування): Міжнародне право	Рік підготовки:
Змістових модулів – 4		3-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр
		5-й
		Лекції
Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр		20 год.
		семінарські
		10 год.
		Самостійна робота
		60 год.
		Вид контролю: залік

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТІ) ДИСЦИПЛІНИ, ЇЇ МІСЦЕ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.

Метою вивчення дисципліни є навчальної дисципліни є оволодіння систематизованими науковими знаннями про політику, особливо що стосується її сутності, інституціалізованих та персоналізованих форм здійснення для формування здатності студента самостійно аналізувати сучасні політичні явища і процеси як в Україні, так і за її межами.

Завдання навчальної дисципліни: знати об'єкт, предмет і метод політичної науки взагалі та, зокрема, української; орієнтуватися в основних світових політичних школах, концепціях і напрямках; знати права людини і громадянина, суть і значення політичних систем і режимів у житті держави та суспільства; визначати теоретичні, духовні, прикладні та інструментальні компоненти політичного знання, їх роль і функції в підготовці політичних рішень, у забезпеченні особистого внеску до суспільно-політичного життя; розуміти сенс і основні напрями розвитку світового політичного процесу; володіти навичками політичної культури, вміти застосувати політичні знання в своїй професійній і громадській діяльності.

Курсом «Політологія» передбачено набуття студентами комплексу **компетентностей**. Серед них, зокрема, такі **загальні компетентності**: здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати знання у практичних ситуаціях, знання та розуміння професійної діяльності, здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел із дотриманням сучасних та правових норм у поєднанні з навичками використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій, здатність працювати як автономно, так і в команді, здатність працювати в міжнародному контексті, здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально, відповідально та свідомо, здатність діяти у навчальних і професійних ситуаціях відповідно до принципів академічної доброчесності та професійної етики, а також оцінювати поведінку інших із цих позицій. **Фахові компетентності**, такі як: орієнтуватися в феноменах політики; самостійно аналізувати сучасні політичні процеси; відстоювати власну думку про політичні явища; розуміти власну роль і місце у політичному житті України; орієнтуватися в міжнародні політиці.

Програмні результати навчання. Студенти демонструють вміння застосовувати знання у практичних ситуаціях та професійній діяльності, мислити абстрактно й аналітично, синтезувати загальні знання для досягнення цілей професійної діяльності, володіння загальнотеоретичними поняттями й категоріями з історії розвитку політичної думки, проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, аналізувати їх та узагальнювати у відповідності до наукових критеріїв, використовувати базові методи при виконанні професійних задач; швидко знаходити потрібну інформацію, обробляти й аналізувати її; аналізувати зібрану інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики зарубіжних держав, дискутувати на високому рівні, бути коректним до представників іншої точки зору, виявляти сильні та слабкі сторони чужої аргументації; формулювати та відстоювати власну думку про політичні процеси в Україні та світі.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Політологія як наука.

Тема 1. Предмет науки про політику.

Змістовий модуль 2. Політика як суспільне явище.

Тема 2. Феномен влади.

Тема 3. Соціальна обумовленість політики. Роль конфлікту у політичному житті суспільства.

Тема 4. Системний вимір політики.

Змістовий модуль 3. Інституціолізовані форми політики.

Тема 5. Держава як основний інститут політичної системи суспільства.

Тема 6. Політичні режими. Теорія демократії.

Тема 7. Політичні партії та партійні системи. Виборчі системи.

Змістовий модуль 4. Персоналізовані аспекти політики.

Тема 8. Політичні еліти і політичне лідерство.

Тема 9. Політична культура.

Тема 10. Політична поведінка та політична модернізація.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
Л		С	с.р.	
Змістовий модуль 1. Політологія як наука				
Тема 1. Предмет науки про політику	10	2	2	6
Змістовний модуль 2. Політика як суспільне явище				
Тема 2. Феномен влади	10	2	2	6
Тема 3. Соціальна обумовленість політики. Роль конфлікту у політичному житті суспільства	10	2	2	6
Тема 4. Системний вимір політики	8	2		6
Змістовний модуль 3. Інституціолізовані форми політики				
Тема 5. Держава як основний інститут політичної системи суспільства	8	2	2	6
Тема 6. Політичні режими. Теорія демократії	8	2		6
Тема 7. Політичні партії та партійні системи. Виборчі системи	10	2		
Змістовий модуль 4. Персоналізовані аспекти політики				
Тема 8. Політичні еліти і політичне лідерство	10	2	2	6
Тема 9. Політична культура	8	2		6
Тема 10. Політична поведінка та політична модернізація	8	2		6
РАЗОМ	90	20	10	60

5. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Політологія як наука.

Тема 1. Предмет науки про політику

1. Особливості становлення та розвитку науки про політику.
2. Предмет і структура політологічного знання.
3. Методи і функції політології.
4. Сутність та структура політики.
5. Політологічні концепції політики.
6. Зв'язок політики з іншими сферами в суспільстві.

Змістовний модуль 2. Політика як суспільне явище.

Тема 2. Феномен влади.

1. Влада як суспільне явище.
2. Політологічні концепції влади.
3. Легітимність політичної влади.
4. Співвідношення легітимності і легальності. Типи легітимності за М. Вебером.
5. Проблеми ефективності політичної влади.

Тема 3. Системний вимір політики.

1. Соціальні відносини як відносини політичні.
2. Соціальна політика і соціальна справедливість.
3. Етнонаціональні спільноти як суб'єкти і об'єкти політики.
4. Політичні конфлікти.
5. Структура і функції політичної системи суспільства.
6. Типологія політичних систем.

Змістовний модуль 3. Інституціолізовані форми політики.

Тема 4. Держава як основний інститут політичної системи суспільства.

1. Сутність, ознаки та функції держави. Характеристика правової держави.
2. Форми державного правління та устрою.
3. Поняття, структура і типологія політичних режимів.
4. Демократія як важливий принцип життєдіяльності сучасного суспільства.
5. Партія як інститут політичної системи суспільства. Типологія та типи.

6. Основні типи сучасних виборчих систем.
7. Партійна і виборча система в Україні.

Змістовний модуль 4. Персоналізовані аспекти політики.

Тема 5. Основні компоненти політичної культури.

1. Характеристика політичних еліт. Концепція і типологія.
2. Сутність політичного лідерства. Типологія, шляхи формування та функції.
3. Політична свідомість як елемент політичної культури. Типи і функції політичної культури.
4. Політична соціалізація.
5. Сутність понять політична діяльність та політична поведінка.
6. Характеристика політичної модернізації.
7. Концепції та основні парадигми політичної модернізації.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Написання реферату та інших письмових робіт з курсу «Політологія»	15
2	Ознайомлення з джерелами за темою реферату та інших письмових робіт	15
3	Ознайомлення з джерелами і написання робіт	30

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Особливості становлення та розвитку науки про політику.
2. Зв'язок політики з іншими сферами в суспільстві.
3. Політологічні концепції влади.
4. Легітимність політичної влади.
5. Проблема ефективності політичної влади.
6. Сутність, типологія і функції конфлікту в суспільному житті.
7. Політичні конфлікти.
8. Теоретичні та технологічні проблеми вирішення соціальних та політичних конфліктів.
9. Структура і функції політичної системи суспільства.
10. Типологія політичних систем.
11. Розподіл влад як принцип функціонування правової держави.
12. Процес трансформації політичних режимів.
13. Права людини як одна з засад сучасної демократії.
14. Партія як інститут політичної системи суспільства.
15. Взаємозв'язок форм правління, партійних і виборчих систем.
16. Шляхи формування та функції політичного лідерства.
17. Сутність понять політична діяльність та політична поведінка.
18. Сутність політичної модернізації.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції, практичні заняття, робота в бібліотеці зі словниками, першоджерелами, статтями про розвиток політичної думки, інформація з інтернету.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Перевірка письмових робіт, індивідуальні консультації та опитування, оцінка рефератів, тестування, підсумковий залік.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОЮ СИСТЕМОЮ

Модулі	I	II	III	IV	Разом (балів)
Бали					
Семінари	5	10	10	10	35
Модульний контроль	10	10	10	15	45
Підсумковий контроль залік					20
Разом					100

11. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Підручники, посібники з ділової української мови, збірники вправ із ділового мовлення.

13. ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гелей, С. Політологія [Текст] : навч. посібник / С. Гелей, С. Рутар. - К. : Знання, 2009. – 415 с.
2. Політологія [Текст] : підручник / за наук. ред. В. Г. Кремень. – Харків : Вид-во Харківського ун-ту, 2001. – 354 с.
3. Політологія [Текст] : підручник / за ред. М. М. Вегаша. – К. : Знання, 2008. – 384 с.
4. Політологія [Текст] : підручник / Ю. М. Розенфельд та ін. – Харків : Право, 2001. – 398 с.
5. Рудич, Ф. М. Політологія [Текст] / Ф. М. Рудич. – К. : Либідь, 2006. – 480 с.
6. Штанько В. І, Політологія: навч. посібник / В. І. Штанько, Н. В. Чорна, Т. Г. Авксентьева, Л. А. Тихонова. - К. : Вид-во “Фірма “Інкос”, Центр учбової літератури, 2007. – 288 с.
7. Юрій, М. Ф. Політологія [Текст] : підручник / М. Ф. Юрій. – К. : Дакор, 2006. – 217 с.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бебик, В. М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика [Текст] / В. М. Бебик. – К. : Либідь, 2000. – 217 с.
2. Донцов Д. Ідеологія / Донцов Д. – Х.: Фоліо, 2017. – 572 с.
3. Любохинець Л.С., Шавкун В.М., Бабич Л.М. Історія політичних та економічних вчень / Любохинець Л.С., Шавкун В.М., Бабич Л.М. – К.: ЦУЛ, 2020. – 294.

15. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Особливості становлення та розвитку науки про політику.
2. Предмет і структура політологічного знання.
3. Методи і функції політології.
4. Сутність та структура політики.
5. Політологічні концепції політики.
6. Зв'язок політики з іншими сферами в суспільстві.
7. Поняття та типи суб'єктів і об'єктів в політиці.
8. Основні парадигми політології.
9. Влада як суспільне явище.
10. Політологічні концепції влади.
11. Легітимність політичної влади.
12. Проблема ефективності політичної влади.
13. Поняття та структура політичних режимів.
14. Типологія політичних режимів.
15. Процес трансформації політичних режимів.
16. Сутність політичної ідеології та її типи.
17. Структура політичної системи.
18. Функції політичної системи.
19. Закономірності функціонування політичної системи.
20. Типологія політичних систем.
21. Групи інтересів в політиці: зміст поняття, типологія.
22. Поняття політичної еліти та сучасні концепції політичних еліт.
23. Типологія політичних еліт.
24. Сутність і структура політичної культури.
25. Політична свідомість як елемент політичної культури.
26. Сутність політичної соціалізації.
27. Соціальні відносини як відносини політичні.
28. Соціальна стратифікація і політика.
29. Соціальна політика і соціальна справедливість.
30. Етнонаціональні спільноти як суб'єкти та об'єкти політики.
31. Сутність, типологія і функції конфлікту в суспільному житті.
32. Специфіка політичних конфліктів.

33. Теоретичні та технологічні проблеми вирішення соціальних та політичних конфліктів.
34. Сутність, ознаки та функції держави.
35. Поділ державної влади як принцип функціонування правової держави.
36. Форми державного правління.
37. Форми державного устрою.
38. Демократія як важливий принцип життєдіяльності сучасного суспільства.
39. Політичний зміст демократії.
40. Політологічні концепції демократії.
41. Права людини як одна із засад сучасної демократії.
42. Партія як інститут політичної системи суспільства.
43. Типологія політичних партій.
44. Типи партійних систем.
45. Виборча система та основні типи сучасних виборчих систем.
46. Сутність політичного лідерства.
47. Типологія політичного лідерства.
48. Шляхи формування та функції політичного лідерства.
49. Сутність понять політична діяльність та політична поведінка.
50. Типи політичної поведінки.
51. Основні форми політичної участі.
52. Сутність політичної модернізації.
53. Концепції та основні парадигми політичної модернізації.
54. Сутність та основні ознаки правової держави.
55. Громадянське суспільство та його взаємозв'язок з державою.
56. Специфіка масової поведінки в політиці.
57. Моральна дилема в політиці.
58. Основні ознаки правової держави.
59. Партійна і виборча системи в Україні.
60. Поняття світового політичного процесу.

Політологія

Робоча програма навчальної дисципліни

Затверджена на засіданні кафедри української філології та суспільних наук
Протокол № 1 від 3 вересня 2020 року